

2024

Statiegeldbeugels

Effectiviteitsonderzoek

April 2024

A photograph of a modern train station platform with a large glass and steel roof structure. The platform is paved with grey tiles, and a red bag is visible on the ground. A person's legs in blue jeans and white sneakers are partially visible at the bottom.

5.1, 2, e

Inhoudsopgave

1. Introductie	p. 3
2. Algemene bevindingen	p. 3
3. Statiegeldvondst	p. 5
4. Resultaten vragenlijst voorbijgangers	p. 5
5. Resultaten vragenlijst ondernemers	p. 8
6. Gesprek met verzamelaars	p. 11

1. Introductie

In opdracht van Gemeente Amersfoort heeft De Groene Lobby geïnventariseerd hoe bekend de statiegeldbeugels zijn en of/hoe deze gebruikt worden. Op 19 en 20 april stonden onze teams (2 teams van 2) op twee locaties (Eemplein en Stationsplein) bij de beugels in Amersfoort van 13:00 tot 20:00 uur. De teams bekeken aan de start, eind en tussentijds of er statiegeld of ander afval in de beugels zat. Tegelijkertijd namen ze infoquêtes af met voorbijgangers om te onderzoeken of men de bakken kent en zou gebruiken. Als er tijd over was werden er gesprekken gevoerd met ondernemers in de buurt – aangezien zij ook een goed beeld hebben van statiegeld en overlast in de buurt. Ook zijn er twee statiegeldverzamelaars gesproken.

In dit eindverslag worden de algemene bevindingen en de resultaten uit de enquêtes toegelicht en samengevat.

2. Algemene bevindingen

Tijdens de inzet hebben onze teams gezien dat de statiegeldbakken regelmatig gebruikt worden. Onderstaand de algemene bevindingen.

Het gebruik:

- Op beide locaties is gezien dat de beugels gebruikt worden. Wel is er verschil te zien; op het station werden de beugels meer gebruikt dan op het Eemplein.
- Op beide locaties is ook gezien dat de beugels gebruikt worden door verzamelaars.
- Tijdens het onderzoek zat er geen ander afval in de beugels. Ze werden dus op de juiste manier gebruikt.

De beperkingen:

- Het seizoen en het weer. Wij vermoeden dat in de zomer, als meer mensen buiten lopen en meer drankjes nuttigen op straat, de beugels meer gebruikt zullen worden. Op dit moment was het koud/nat, wat invloed zou kunnen hebben op de resultaten.
- Informatievoorziening. Niet bij elke beugel staat een sticker of tekst met uitleg wat het is. Dit zou wel handig zijn.

Belangrijke uitkomsten infoquêtes:

- Meer dan 80% van de gesproken voorbijgangers begreep wat de beugels waren. Iets meer van de helft hiervan kende de bak al, en het overige deel zag de beugels voor het eerst, maar snapte wel gelijk wat het was.
- 20% van de mensen wist niet goed wat het doel was van de bak, voordat we dit hadden uitgelegd.
- Na de uitleg gehoord te hebben vond 75% dit een goed initiatief, 19% was neutraal en slechts 5% was het er niet mee eens.
- Ongeveer 67% van de gesproken voorbijgangers gaf na uitleg aan de bak zelf te willen gebruiken in de toekomst. Dit staat tegenover ongeveer driekwart van de respondenten die vóór de uitleg nog geen gebruik maakte van de beugels.
- Meer dan 63% geeft aan ook graag een statiegeldmachine op het station te willen zien waar ze zelf het geld kunnen terugkrijgen.
- Meer uitkomsten zijn te lezen in hoofdstuk 5 en 6.

3. Statiegeldvondst

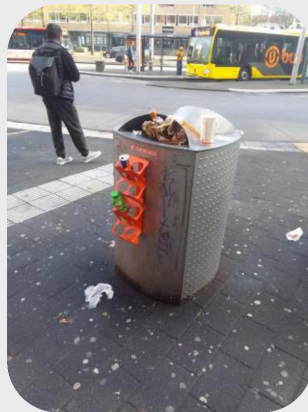
Op het **Stationsplein** staan 2 bakken met statiegeldbeugels. Dit is een handige locatie waar veel gebruik gemaakt wordt van de beugels, door bijvoorbeeld mensen die uit de trein komen.

Statiegeldvondst Stationsplein (verspreid over 2 beugels):

- ✓ Vrijdag 19 april: 2 items verspreid over de beugels bij aanvang. Gedurende de dag nog 3 items erbij.
- ✓ Zaterdag 20 april: beide beugels leeg bij aanvang. Gedurende de dag 3 items erbij.

Vrijdag 19 april – 1 beugel bij aanvang

Vrijdag 19 april – 1 beugel gedurende de dag

Zaterdag 20 april – leeg bij aanvang

Zaterdag 20 april – 1 beugel gedurende de dag

Op het **Eemplein** staat 1 bakken met statiegeldbeugels. Deze lijken minder gebruikt te worden, wat mede afhankelijk is door de locatie waar minder mensen met drinken langs lopen.

Statiegeldvondst Eemplein:

- ✓ Vrijdag 19 april: leeg bij aanvang. Ook gedurende de dag niets erbij zien komen.
- ✓ Zaterdag 20 april: 1 item bij aankomst. 2 items erbij gedurende de dag.

Vrijdag 19 april – leeg bij aanvang

Zaterdag 20 april – beugel bij aankomst

Zaterdag 20 april – beugel gedurende de dag

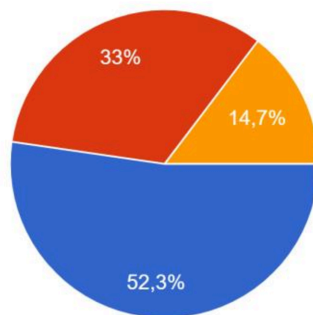
4. Resultaten vragenlijst voorbijgangers (1/3)

Onze teams hebben in totaal 111 infoquêtes afgenomen met voorbijgangers. Belangrijke conclusies zijn dat de meeste mensen de beugels al kennen, of na het zien begrijpen wat het is en waar het voor dient. Meer dan driekwart van de ondervraagden vindt het een positief initiatief. De meeste mensen (ongeveer driekwart) maakten er op dit moment nog geen gebruik van, maar geven na het gesprek aan er in de toekomst wel gebruik van te maken als ze in de gelegenheid zijn en er een beugel in de buurt is. Tot slot wordt op het idee voor een statiegeldmachine op het station ook erg enthousiast gereageerd.

Vraag 1: Weet u wat voor een beugel dit is?

Weet u wat voor een beugel dit is?

109 antwoorden

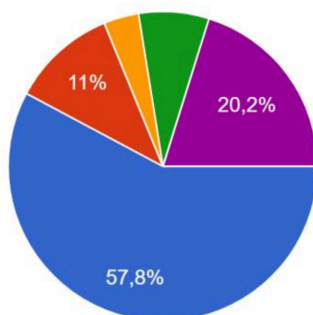

- Ja, een beugel om statiegelditems in te plaatsen
- Ik had de beugel nog nooit echt gezien, maar ik zie nu wat het is
- Nee

Vraag 2: Weet u wat het doel is van deze beugel?

Weet u wat het onderliggende/uiteindelijke doel van deze beugel is?

109 antwoorden

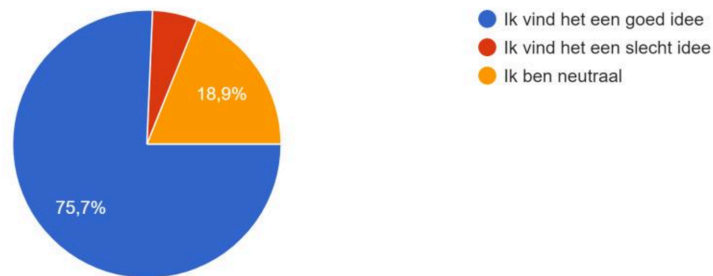

- Gemakkelijker maken voor statiegeldverzamelaars
- Minder statiegelditems in het afval
- Meer statiegelditems gerecycled
- Minder overlast (door zwerfafval of door statiegeldverzamelaars)
- Geen idee

4. Resultaten vragenlijst voorbijgangers (2/3)

Vraag 3: Wat vindt u van het idee achter de beugels?

Wat vindt u van het idee achter de beugels?
111 antwoorden

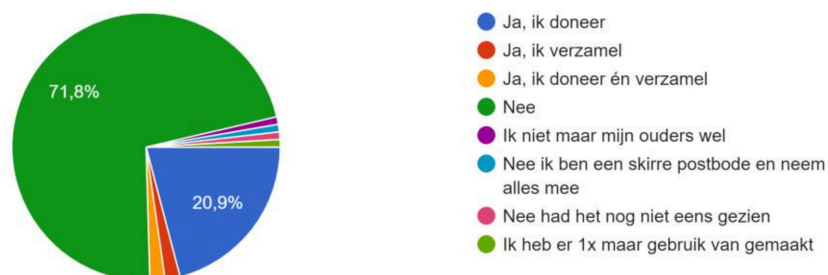
En waarom?

Hier kunnen we verschillende antwoorden uit filteren:

Mensen vinden het een goed initiatief omdat verzamelaars dan niet meer de bakken open hoeven te maken, ze er wat geld aan kunnen verdienen en er minder rommel ontstaat op straat. Ook zijn mensen positief omdat mensen dan makkelijker hun statiegelditems kwijt kunnen. Wel vragen sommige mensen zich af of het werkt en gebruikt wordt; er wordt gedacht dat verzamelaars de bakken alsnog openmaken.

Vraag 4: Maakt u op dit moment gebruik van de statiegeldbeugels?

Maakt u op dit moment gebruik van de statiegeldbeugels?
110 antwoorden

En waarom wel/niet?

Hier kunnen verschillende antwoorden uit gefilterd worden:

De mensen die het nog niet doen, zeggen dat het komt omdat ze het zelf naar de supermarkt brengen of omdat ze geen statiegeldbeugels in de buurt weten. Ook zijn er mensen die het niet bij zich hebben of geen blikjes of flesjes kopen onderweg.

De mensen die er wel gebruik van maken doen dat omdat ze het een goed initiatief vinden.

4. Resultaten vragenlijst voorbijgangers (3/3)

Vraag 5: Bent u van plan in de toekomst gebruik te (blijven) maken van de beugels?

Bent u van plan in de toekomst gebruik te (blijven) maken van de statiegeldbeugels?
111 antwoorden

En waarom wel/niet?

Meer mensen antwoorden op deze vraag dat ze er gebruik van zouden maken omdat ze het een mooi gebaar vinden voor mensen die het statiegeld goed kunnen gebruiken en omdat ze het een goed initiatief vinden. Wel geven ze er vaak bij aan dat ze dan wel in de gelegenheid moeten zijn, dus als ze een item bij zich hebben en langs een statiegeldbeugel lopen. Een deel van de mensen brengt liever zelf zijn/haar items naar de supermarkt.

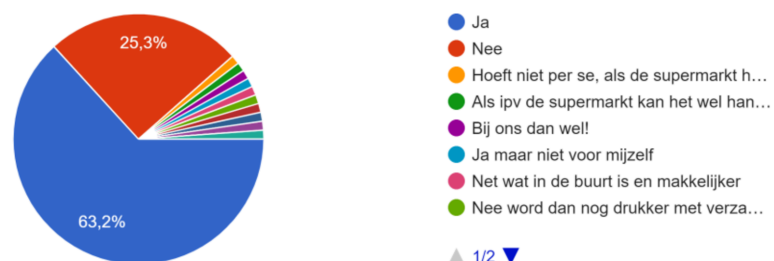
Vraag 6: Zie u anderen wel eens gebruik maken van de beugels?

Zie u anderen wel eens gebruik maken van de beugels?
111 antwoorden

Vraag 7: [Alleen stationsplein] Zou u graag uw statiegeld kunnen inleveren op het station en zelf het geld terugkrijgen?

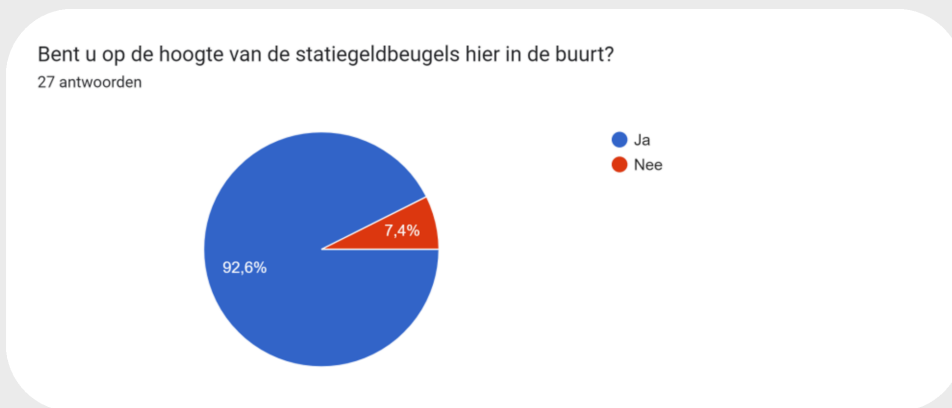
[Alleen stationsplein] Zou u graag uw statiegeld kunnen inleveren op het station en zelf het geld terugkrijgen?
87 antwoorden

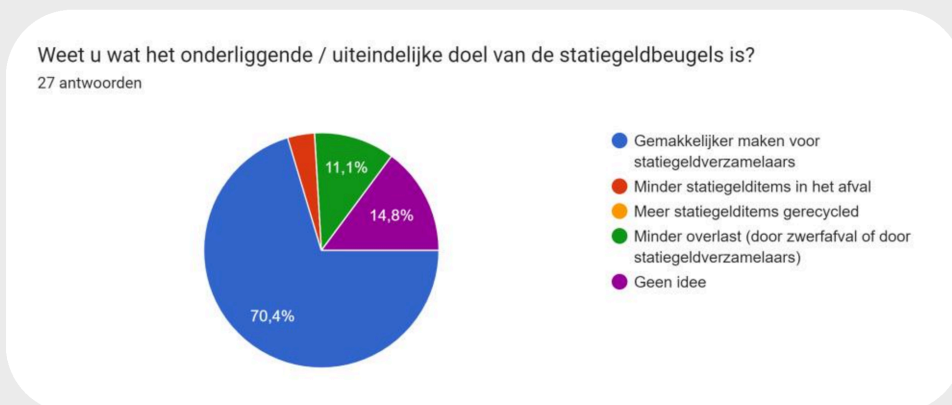
5. Resultaten vragenlijst ondernemers (1/3)

Als er tijd voor was, zijn de teams langs ondernemers in de buurt gegaan om hen te bevragen over hun ervaringen met de statiegeldbeugels en eventueel overlast. In totaal zijn er 27 infoquêtes met ondernemers afgenomen. Hieruit concluderen we dat bijna alle gesproken ondernemers op de hoogte zijn van de aanwezigheid van de beugels. Een kwart van de ondervraagde ondernemers zegt overlast te ervaren door de rommel die verzamelaars achter laten. Een kleine helft zegt verschil te merken in aantal zwerf-blikjes/flesjes na de invoering van statiegeld, en 40% zegt verschil te merken na de plaatsing van de statiegeldbeugels. Ook ziet iets meer dan de helft dat de beugels gebruikt worden door donateurs en/of verzamelaars. Meer dan 80% van de ondernemers is positief over de statiegeldbeugels en slechts 1 ondernemer is hier kritisch op. De overige ondernemers zijn neutraal.

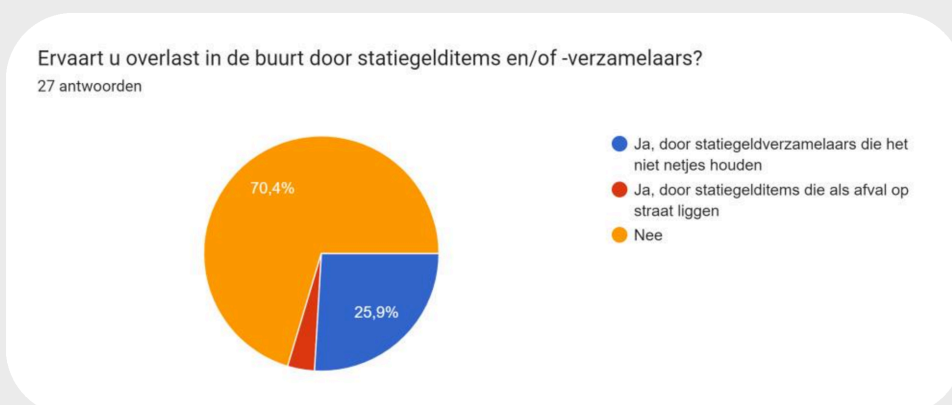
Vraag 1: Bent u op de hoogte van de statiegeldbeugels hier in de buurt?

Vraag 2: Weet u wat het doel van de statiegeldbeugels is?

Vraag 3: Ervaart u overlast in de buurt door statiegelditems en/of -verzamelaars?

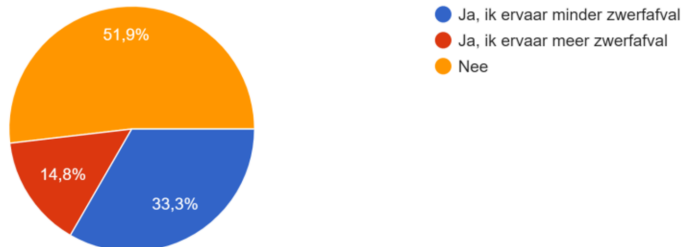

5. Resultaten vragenlijst ondernemers (2/3)

Vraag 4: Bemerkt u een verschil in het aantal blikjes en flesjes op straat na de invoering van statiegeld?

Bemerkt u een verschil in het aantal blikjes en flesjes op straat na de invoering van statiegeld?

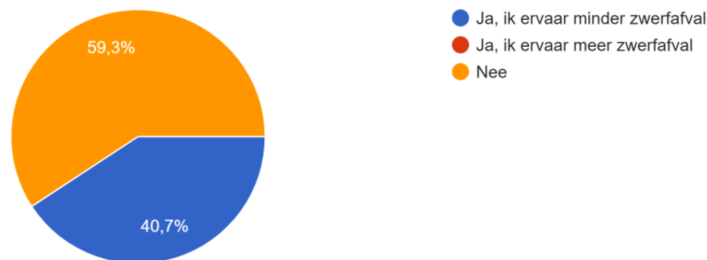
27 antwoorden

Vraag 5: Ervaart u een verschil na de plaatsing van statiegeldbeugels?

Ervaart u een verschil na de plaatsing van statiegeldbeugels?

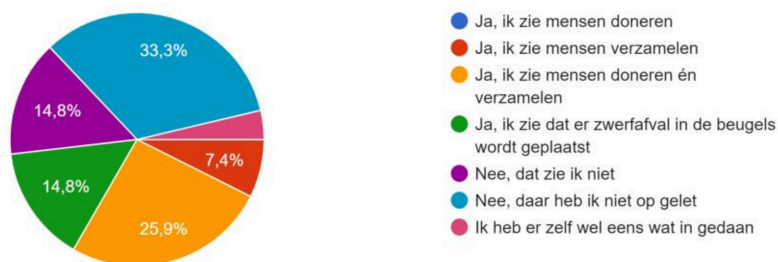
27 antwoorden

Vraag 6: Ziet u dat de statiegeldbeugels worden gebruikt?

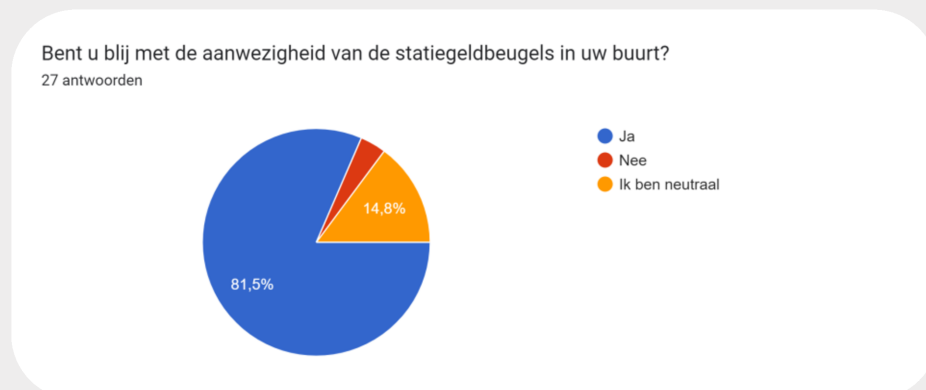
Ziet u dat de statiegeldbeugels worden gebruikt?

27 antwoorden

5. Resultaten vragenlijst ondernemers (3/3)

Vraag 7: Bent u blij met de aanwezigheid van statiegeldbeugels in uw buurt?

Waarom wel/ niet?

Ondernemers die er blij mee zijn geven als reden dat verzamelaars het nu makkelijker kunnen pakken en dat het fijn is dat ze niet meer in de bakken hoeven te graaien. Ook noemen sommige ondernemers het milieu als reden. Eén enkele ondernemer antwoordt negatief omdat hij sowieso het statiegeldsysteem onzin vindt.

Vraag 8: Zijn u nog andere dingen opgevallen aan de statiegeldbeugels en het gebruik ervan?

Er wordt genoemd dat er veel verschillende mensen items uit de beugels halen, ook mensen van wie je het niet verwacht. Ook geeft een ondernemer aan dat de beugels helaas wel vaak gesloopt worden.

Vraag 9: Wilt u nog iets anders kwijt over zwerfafval in de buurt?

Een paar ondernemers vinden het nog rommelig op het plein, vooral in de zomer. Er liggen met name veel peuken.

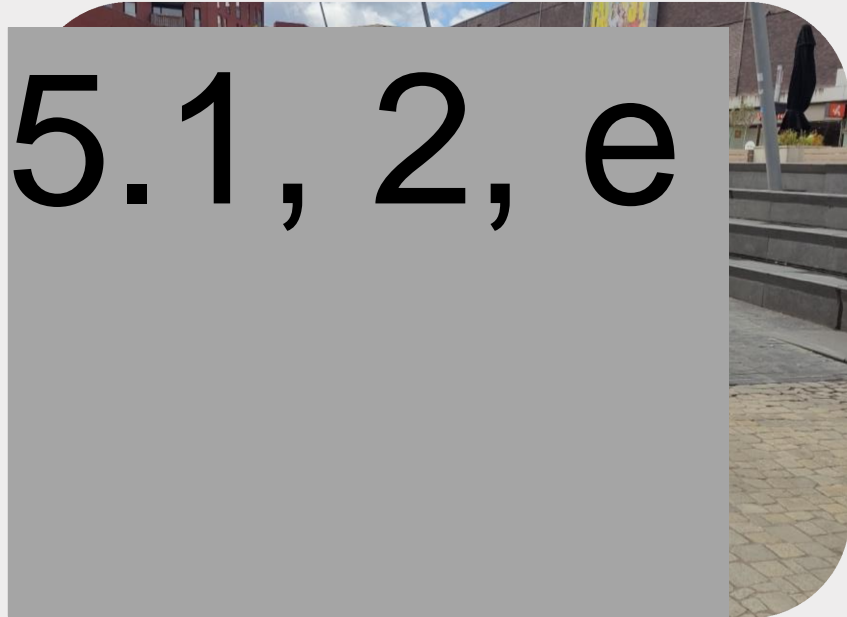
5.1, 2, e

6. Gesprek met verzamelaars

Er zijn twee verzamelaars gesproken over hun ervaringen met de statiegeldbeugel. Eén van hen verzamelt regelmatig statiegelditems, en de ander alleen als hij het toevallig tegenkomt.

De regelmatige verzamelaar benoemt dat het voor hem gemakkelijk is om aan statiegelditems te komen, omdat veel mensen de 15 cent niet waard vinden en hun items dus weggooien. Hij heeft een paar vaste plekken waar hij heen gaat om statiegeld te verzamelen. Dit doet hij bij het station, parken en bij scholen. De verzamelaar is heel blij met de statiegeldbeugels, hij kent ze en gebruikt ze. Hij gaf echter wel aan dat er alsnog heel veel items in de prullenbakken liggen. Hij geeft aan dat er soms wel eens wat afval op de grond valt als hij de prullenbakken doorzoekt, maar dat hij dit altijd netjes opruimt en dat hij daarom vaker terug mag komen. Hij hoopt dat meer mensen de statiegeldbeugels gaan gebruiken!

Ook de andere gesproken verzamelaar, die dit meer sporadisch doet, zegt dat hij heel blij is met de beugels en dat ze goed worden gebruikt. Volgens hem zijn de beugels te klein en zijn het er te weinig. Ze zitten snel vol. Hij hoopt dus dat er meer beugels komen. Hij spreekt ook andere verzamelaars aan als ze iets op de grond laten vallen. Volgens deze meneer vindt iedereen het belangrijk dat Amersfoort schoon blijft!

5.1, 2, e